

www.parohiaserbanvoda.ro

Cuvântul care zidește

NU LIPSI DE LA LITURGHIA EUCHARISTICĂ,
PENTRU CĂ EA NU ESTE COMPLETĂ FĂRĂ TINE!

„PUTEREA MEA SE DESĂVÂRȘEȘTE ÎN SLĂBICIUNE” (II Corinteni 12, 9)

DUMINICA A 19-A DUPĂ RUSALII

(Predica de pe munte.
Iubirea vrăjmașilor)

†) SF. PREOT MĂRTURISITOR
DUMITRU STĂNIOAE;
SF. SFINȚIT MC. IEROTEI,
EPISCOPUL ATENEI

Porunca iubirii vrăjmașilor, pe care o auzim în Evanghelia de astăzi (Luca 6, 31-36), pare cea mai grea dintre toate cuvintele Mântuitorului. Apostolul zilei ne arată însă de unde vine puterea de a o împlini: nu din tăria noastră, ci din harul care lucrează tocmai acolo unde ne recunoaștem neputința.

Pericopa face parte din Predica de pe munte, în forma mai scurtă păstrată de Sfântul Luca, și începe cu ceea ce s-a numit „regula de aur”: „Precum voiți să vă facă vouă oamenii, faceți-le și voi asemenea” (Luca 6, 31). Părintele Vasile Mihoc observă că lumea veche cunoștea doar forma negativă a acestei reguli – „ce ție nu-ți place, altuia nu face” –, pe când Mântuitorul îi dă o formă pozitivă, „arătând astfel că nu e destul să nu facem răul, ci că trebuie să săvârșim binele”. A nu face rău înseamnă a sta pe loc; a face binele pe care l-ai dori pentru tine înseamnă a ieși din tine și a porni către celălalt.

Urmează trei întrebări care ne cercetează pe fiecare: dacă iubim pe cei ce ne iubesc, dacă facem bine celor ce ne fac bine, dacă dăm împrumut celor de la care așteptăm înapoi, „ce mulțumire” putem avea? „Și păcătoșii același lucru fac” (Luca 6, 33). Domnul nu disprețuiește

aceste gesturi, dar le arată măsura: ele sunt un schimb, o socoteală în care fiecare primește cât a dat. Însă, iubirea nu se achită niciodată, fiindcă ea n-are preț și nici limită. Iubirea începe abia acolo unde socoteala se oprește: „faceți bine și dați cu împrumut, fără să nădăjduiți nimic în schimb” (Luca 6, 35).

Aici ne lovim de propria neputință. Cine a fost nedreptățit, vorbit de rău sau înșelat știe că inima nu ascultă de poruncă. Tocmai de aceea este de folos să citim Evanghelia împreună cu mărturisirea Sfântului Apostol Pavel din Apostolul de astăzi (II Corinteni 11, 31 – 12, 9). Cel răpit „până la al treilea cer” nu se laudă cu descoperirile, ci cu slăbiciunile sale; de trei ori s-a rugat să fie izbăvit de „ghimpele” din trup și a primit răspunsul: „Îți este de ajuns harul Meu, căci puterea Mea se desăvârșește în slăbiciune”. Același este și calea iubirii vrăjmașilor. Sfântul Siluan Athonitul o spune limpede: „Lipsiți de harul lui Dumnezeu nu putem iubi pe

vrăjmași, dar Duhul Sfânt ne învață iubirea”; și adaugă: „Dacă te rogi pentru vrăjmașii tăi, pacea va veni asupra ta”.

Începutul nu este, așadar, un sentiment, ci o rugăciune. Nu ni se cere să simțim dintr-odată căldură față de cel care ne-a rănit, ci să-l pomenim înaintea lui Dumnezeu, chiar și cu inima strânsă. Restul îl lucrează harul. Iar lupta se dă mai întâi înăuntrul nostru: părintele Constantin Necula amintește că „omul are un dușman de temut – pe el însuși”.

Sfârșitul pericopei arată ținta: „veți fi fiii Celui Preaînalt, că El este bun cu cei nemulțumitori și răi. Fiți milostivi, precum și Tatăl vostru este milostiv” (Luca 6, 35-36). Nemulțumitori și răi am fost fiecare dintre noi, și totuși Dumnezeu nu Și-a întors fața de la noi. Cine își aduce aminte cât i s-a iertat găsește mai ușor loc în rugăciunea lui pentru cel care i-a greșit. Atunci se adevărește cuvântul că adevăratul creștin „nu poate avea vrăjmași. El nu are decât frați” (pr. Vasile Mihoc). ❖

Pr. Vlad-Alexandru Mîndru

ICOANA MAICII DOMNULUI „DULCEA SĂRUTARE” DE LA MĂNĂSTIREA FILOTEU

Cinstirea acestei icoane se face pe 27 martie și în luna din Săptămâna Luminată.

Câteva cuvinte despre Mănăstirea Filoteu și Katholikonul acesteia

Mănăstirea a fost întemeiată la sfârșitul secolului al X-lea de către Cuviosul Filotheu și asceții Arsenie și Dionisie – contemporani cu Sfântul Atanasie Athonitul, potrivit tradiției pe locul bisericii zidite de Sfântul Împărat Constantin cel Mare unde era odată un templu păgân al lui Asclapie, zeul tămăduirii și al medicinei în mitologia greacă.

Biserica centrală a Mănăstirii Filoteu a fost zidită în anul 1746, în urma prăbușirii vechii biserici ce data din prima jumătate a secolului al XVI-lea și avea formă de bazilică.

În partea stângă a naosului se află renumita icoană a Maicii Domnului „Dulcea Sărutare”, ce are reprezentată pe verso Răstignirea Domnului. Icoana este așezată într-un iconostas de marmură din fața sfântului altar, marmura fiind donată în anul 1851 de către un anume Chesarie din Argosul Peloponezului, cel care a realizat în 1848 și pardoseala din marmură a bisericii.

Reconstruirea Katholikonului, dărâmat în 1746, s-a putut înfăptui datorită daniilor domnitorilor Grigorie al II-lea Ghica și Constantin Mavrocordat, care a oferit un ajutor anual de 6600 de aspri, cu condiția ca părinții de la filoteiți să aducă în procesiune mâna dreaptă a Sfântului Ioan Gură de Aur.

Ajutoare românești la Mănăstirea Filoteu au mai trimis domnitorii Vlad Călugăru, Neagoe Basarab, Constantin Brâncoveanu și Mihail Racoviță.

Istoria Icoanei Maicii Domnului „Dulcea sărutare”

Această icoană a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu este una dintre icoanele salvate în timpul perioadei iconoclaste și ajunse în mod minunat în Muntele Athos.

Inițial, icoana a aparținut unei femei evlavioase din Constantinopol, numită Victoria. Ea era soția senatorului Simeon. Victoria cinstea sfintele icoane, mai ales pe cele ale Maicii Domnului, în fața cărora se ruga în fiecare zi.

În schimb soțul ei era un susținător al împăratului Teofil Iconoclastul (829-842) în combaterea cinstirii sfintelor icoane. Din porunca împăratului,

Una dintre icoanele cele mai frumoase din Sfântul Munte Athos este Icoana Maicii Domnului „Dulcea sărutare” (Glykophilousa) de la Mănăstirea Filoteu. Și noi ne-am învrednicit ca începând din această vară să avem o copie a acestei icoane, adusă de la Athos.

soldatii cercetau casele oamenilor și ardeau icoanele pe care le găseau.

Ajuns acasă, Simeon i-a zis soției sale să-i dea icoana Maicii Domnului „Dulcea sărutare”, ca să o ardă.

Victoria a încercat să salveze icoana Maicii Domnului, ducând-o pe ascuns la malul mării și i-a dat drumul pe apă. Imediat icoana s-a ridicat în picioare și a plutit deasupra valurilor.

După un timp, icoana Preasfintei Născătoare de Dumnezeu a apărut pe țărmurile Muntelui Athos, în apropiere de Mănăstirea Filoteu, unde a fost primită cu mare cinste și bucurie de stareț și de obștea mănăstirii. Maica Domnului însăși i s-a arătat starețului într-o noapte, indicându-i locul unde va găsi icoana ei.

După ce au scos icoana din mare și au așezat-o pe țărm, din acel loc a izvorât imediat apă dulce.

Despre această icoană se spune că ar fi una dintre cele 70 făcute de Sfântul Apostol Luca. Ea revarsă multe minuni asupra celor care îi cer ajutorul cu credință.

Icoana Maicii Domnului „Dulcea sărutare” aparține tipului iconografic „Glikofilusa”. Pruncul Hristos are fața lipită de a Maicii Sale, într-un gest de mare tandrețe.

Minuni ale Icoanei Maicii Domnului „Dulcea sărutare”

Iată în rezumat o minune din volumul „Părinți Aghiorți, Flori din Grădina Maicii Domnului”, a Cuviosului Paisie Aghioritul.

În timpul ocupației germane, rezerva de grâu a Mănăstirii Filoteu era pe sfârșite și părinții au hotărât să taie primirea de străini. Un bătrân cuvios, părintele Sava, s-a mâhnit mult când a aflat aceasta și ruga conducerea mănăstirii să nu procedeze astfel, pentru că vor mâhni pe Hristos și va pleca binecuvântarea din mănăstire. În cele din urmă, părinții l-au ascultat. Dar tot îl necăjeau pe părintele Sava spunându-i că făina aproape s-a terminat și ce vor face de acum înainte. Bătrânul Sava le-a spus: „Părinților, puținul acela care a mai rămas să-l mâncăm împreună cu lumea, și Maica Domnului nu ne va lăsa.”

Pentru că nu mai rămăseseră decât 25 de ocale de grâu în magazie și toți părinții căteau, bătrânul Sava, cu blândețe și nădejde le-a răspuns: «Binecuvântaților, nu vă pierdeți nădejdea în „Dulcea sărutare”, icoana noastră. Măcinați și aceste douăzeci și cinci de ocale de grâu, faceți pâine și împărțiți-o părinților și mirenilor, iar Dumnezeu ca un Părinte bun se va îngriji de noi toți.»

Îndată ce au terminat pâinea, înainte chiar de a flămânzi, a venit în mănăstire un căpitan de vas de la Kavala și a cerut lemn în schimbul grâului pe care îl avea. Văzând purtarea de grijă atât de grabnică a Maicii Domnului, care ca o mamă bună s-a îngrijit de copiii ei, părinții au slăvit cu toții pe Dumnezeu. **(Sursa informațiilor: doxologia.ro) ❖**

SFÂNTUL PREOT MĂRTURISITOR DUMITRU STĂNILOAE, TEOLOG AL IUBIRII TREIMICE

„Să nu le predicăm doar oamenilor să-și ia Crucea, ci să o luăm noi înșine ajutându-i pe ceilalți. Voi ajunge astfel la convingerea că această Cruce nu este o suferință pentru mine. Sufăr pentru celălalt, dar această suferință pentru el mă bucură, mă odihnește, cum spune un monah de la Athos.”

Sfântul Preot Mărturisitor Dumitru Stăniloae

Sfântul Sinod întrunit la București în 11-12 iulie 2024 a aprobat canonizarea a 16 clerici, printre care și a Părintelui Dumitru Stăniloae, cu titlatura: Sfântul Preot Mărturisitor Dumitru Stăniloae, cu cinstire în ziua de 4 octombrie.

Personalitate marcantă a Ortodoxiei, a fost profesor de teologie, dogmatist, filosof, istoric, ziarist și traducător. De-a lungul celor 90 ani de viață, renumele de „cel mai mare teolog al secolului al XX-lea” (Olivier Clement) i-a fost confirmat cu prisosință prin opera sa, prin respectul și prin recunoașterea celor mai mari instituții academice ale lumii. A adunat în jurul Sfinției sale mii de preoți și ierarhi, teologi, studenți la teologie, dar nu numai, și mii de credincioși care aveau nevoie de cuvântul și blândețea sa.

Sfântul Preot Mărturisitor Dumitru Stăniloae este unul dintre luminoasele chipuri ale Ortodoxiei românești, model de teologhisire, blândețe, iubire și mărturisire, un stâlp al teologiei în vremuri de încercare.

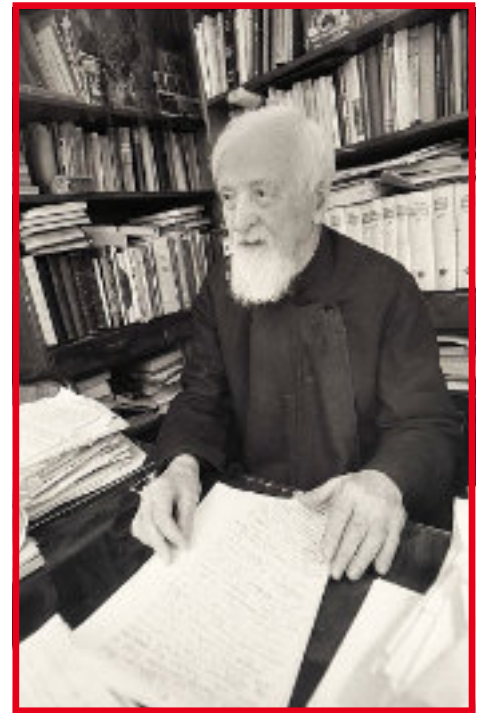
Copilăria și tinerețea

Născut în ziua de 16 noiembrie 1903 în Vlădeni, jud. Brașov, era cel mai mic dintre cei cinci copii ai lui Irimie și Reveca, având doi frați, Ilie și Gheorghe, și două surori, Maria și Reveca. Familia Stăniloae era foarte credincioasă și cu tradiție în ce privește preoția. Mama sa, Reveca, a avut doi frați: Iordache Curcubătă, protopop de Brașov, și Ilie Curcubătă, care a avut un fiu preot în Budila și o fiică ce a devenit preoteasă, căsătorindu-se cu Vasile Coman, mai întâi protopop de Brașov, iar apoi, după moartea ei, călugăr la Mănăstirea Sâmbăta și episcop al Oradiei.

Reveca, sora Părintelui Dumitru, s-a călugărit la Mănăstirea Râmeț după moartea soțului ei, primind numele Rafaela, și este înmormântată la Mănăstirea Țigănești, unde a trăit în ultima parte cu ficele sale, maicile Filofteia (†2019) și Rafaela. Înainte de a muri, Reveca a lăsat fiicelor, ca testament, să aibă grijă de unchiul Dumitru, deoarece fiica lui era plecată în străinătate.

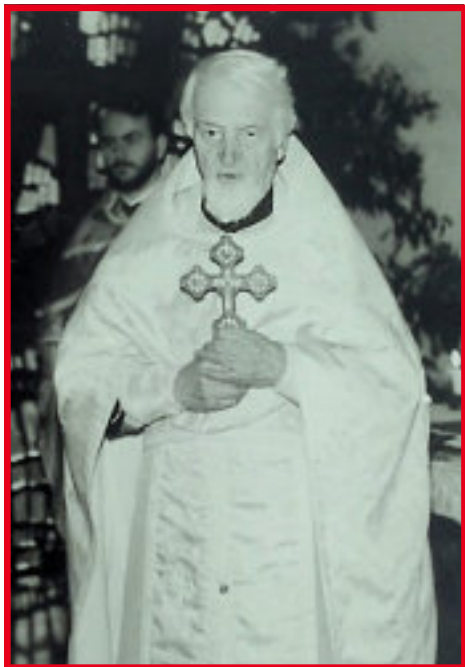
Tânărul Dumitru a urmat cursurile Liceului confesional umanist „Andrei Șaguna” din Brașov. În 1922 a primit o bursă la Universitatea din Cernăuți. După un an se înscrie la cursurile Facultății de Litere din cadrul Universității din București. În 1927 a terminat anul IV la Cernăuți și a susținut licența în Teologie. Apoi a primit o bursă pentru studii de specializare la Atena.

Referitor la chemarea Părintelui la teologie și preoție, PF Patriarh Daniel spunea despre cel care i-a fost îndrumător la doctorat: «Părintele Stăniloae mai întâi s-a înscris la Facultatea de Istorie a Universității din Cernăuți. Și după un an, în vacanță a venit acasă, iar într-o dimineață mama dânsului i-a spus: „Dumitru, am visat ceva deosebit despre tine”; el întrebă

„ce?”. Ea răspunde „Am visat că a venit cineva și mi-a spus: Fă un veșmânt preotesc dar la biserică pentru Dumitru”. „Și eu, adăugă mama, am înțeles prin aceasta că tu ar trebui să te faci preot.” El răspunde: „Nu știu dacă ar însemna chiar asta”. S-a dus înapoi la studii și a început să constate că totuși facultatea pe care o urma era prea săracă spiritual. În anul următor s-a înscris la Facultatea de Teologie, deși era foarte înclinat spre istorie. În teza dânsului de doctorat îmbina de fapt istoria și teologia. [...] Așadar, prima concluzie este că în chemarea de preot a Părintelui Stăniloae a contat foarte mult rugăciunea mamei.»

În toamna anului 1928 a susținut, la Cernăuți, teza de doctorat cu titlul: „Viața și opera patriarhului Dosoftei al Ierusalimului și legăturile lui cu Țările Românești”. Centrul Mitropolitan din Sibiu i-a oferit o bursă pentru Bizantinologie și Dogmatică. A plecat la Munchen pentru semestrul de iarnă, urmând seminarul de Istorie și filologie bizantină al profesorului August Heisenberg. În ianuarie 1929 a plecat să studieze la Berlin, apoi la Paris și la Belgrad, pentru studii de Bizantinologie și Dogmatică și documentare asupra operei originale a Sfântului Grigorie Palama. La

întorcerea în țară a fost încadrat profesor suplinitor la catedra de Teologie fundamentală a Academiei Teologice „Andreiene”. În decursul a 17 ani de activitate didactică, a predat Teologie Dogmatică, Apologetică, Pastorală și Limba Greacă.

Căsătoria și preoția

În octombrie 1930 Dumitru Stăniloae s-a căsătorit cu Maria Mihu. În 1931 i s-au născut gemenii Dumitru și Maria, care mor curând: în septembrie 1931, băiatul, iar fiica - în aprilie 1945.

În octombrie 1931 Dumitru Stăniloae a fost hirotonit diacon, în 1932 a devenit profesor titular provizoriu la Academia Teologică din Sibiu, iar în septembrie 1932 a fost hirotonit preot. În octombrie 1933 i s-a născut cel de-al treilea copil, Lidia Stăniloae (†2017).

La 1 ianuarie 1934 părintele Stăniloae a fost numit redactor responsabil al ziarului „Telegraful Român”, funcție îndeplinită vreme de 12 ani. În acest context l-a cunoscut pe Nichifor Crainic, legându-se o prietenie deosebită.

În iunie 1936 părintele Stăniloae este numit rector al Academiei Teologice din Sibiu, funcție în care rămâne timp de zece ani. În 1938 apare la Sibiu lucrarea fundamentală „Viața și învățătura Sfântului Grigorie Palama”.

În 1946, la presiunea autorităților comuniste, părintele Stăniloae își încheie mandatul de rector, dar mai rămâne încă un an profesor. Apare la Sibiu primul volum din traducerea „Filocaliei”. În același timp, părintele a fost transferat la Facultatea de Teologie a Universității din București, urmându-l la catedra de Teologie ascetică și mistică pe Nichifor Crainic.

Rugul Aprins, detenția, cariera academică

Din 1950 părintele Dumitru Stăniloae a participat la întâlnirile organizate de Rugul Aprins - unde a conferențiat de câteva ori, fără să facă parte din grupare.

În 1958 este arestat la 4 septembrie pentru participare la Rugul Aprins. Dus la Aiud, este eliberat în ianuarie 1963. Lucrează ca funcționar la Biblioteca Sfântului Sinod și din octombrie revine la catedră.

În 1965 a fost solicitat să scrie articole și studii de către cei care-l

cenzuraseră înainte, dorind acum să se prezinte în Occident imaginea „libertății religioase”. În 1968 părintele a fost invitat la Freiburg și Heidelberg pentru conferințe. În 1970 a conferențiat la Oxford, în 1971 a mers la Vatican, ca membru al delegației Bisericii Ortodoxe Române.

În 1973 a ieșit la pensie, dar a rămas profesor consultant pentru cursul de doctorat. A devenit membru corespondent al Academiei Române în 1990, iar în 1991 a devenit membru titular al Academiei. Apare și ultimul volum al Filocaliei, al 12-lea. De-a lungul timpului, numeroase alte lucrări au văzut lumina tiparului, iar părintele Dumitru Stăniloae a primit titluri de onoare din partea mai multor universități din lume.

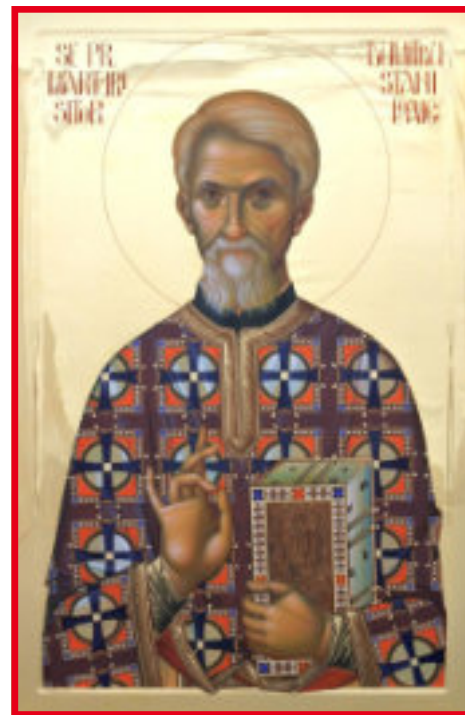
Moștenirea Sfântului Preot Mărturisitor Dumitru Stăniloae

A trecut la cele veșnice la 90 de ani, în ziua de 4 octombrie 1993.

Viața Sfântului Preot Dumitru Stăniloae a fost o Golgotă tăcută. Regimul comunist l-a arestat și l-a întemnițat la Aiud, pentru curajul de a gândi liber și a trăi ortodox. În temniță, în loc să se frângă, a continuat să se roage, să traducă în minte pagini de Filocalie, să adâncească în tăcere comuniunea cu Dumnezeu. A fost un martor tăcut al adevărului, asemenea sfinților mărturisitori din vechime. După eliberare, nu a vorbit despre suferințele sale, nu a căutat milă sau recunoaștere, ci s-a întors la munca sa cu aceeași smerenie, dedicându-se cu și mai multă ardoare teologiei și formării duhovnicești a tinerilor.

Părintele Stăniloae nu făcea teologie pentru glorie personală sau afirmare publică, ci ca pe o lucrare sfântă, slujitoare, ca pe o formă de rugăciune. Spunea adesea: „Nu poți scrie despre Dumnezeu fără să te rogi. Altfel, cuvintele sunt goale”.

Teologul Dumitru Horia Ionescu, nepotul Sfântului Dumitru Stăniloae, întrebând ce a contat în

decizia Bisericii de a-l canoniza pe bunicul său: „Viața pe care a purtat-o Părintele Stăniloae, dimensiunea de mare teolog al Ortodoxiei, profesorul, preotul, păstorul, care din toate, toate împreună?”, a răspuns: „Toate! Pentru că a fost profesor de teologie și a format generații întregi de teologi, a fost preot, deși nu a avut niciodată o parohie, însă și-a asumat acest rol de preot foarte în serios, fiind cel care spovedea aproape neîncetat, zi de zi, avea foarte mulți oameni care veneau la el pentru a-l căuta, pentru a se spovedi la el. După aceea, fără discuție, în general, omul. Într-adevăr, el și-a trăit credința fără a face o diferențiere între partea teoretică a teologiei și partea practică a vieții Bisericii. Pentru el, totul a fost un întreg. Din acest motiv, și canonizarea lui se bazează pe un întreg. Fără discuție, în ceea ce mă privește, cred că ar fi fost mai frumos, dar aceasta este numai o părere personală, ca să se numească, de exemplu, Sfântul Dumitru Teologul. Știu că o asemenea titulatură ar fi, din diferite motive, mult mai dificilă.”

PROGRAMUL BISERICII ȘERBAN VODĂ ÎN PERIOADA 04-11 OCTOMBRIE 2026

ZIUA	ORA	SLUJBE/activități
Duminică 04.10	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Duminica a 19-a după Rusalii (Predica de pe munte. Iubirea vrăjmașilor) Utrenia, Sfânta Liturghie
Miercuri 07.10	07 ³⁰ -09 ³⁰ 16 ³⁰ -18 ³⁰	Sfânta Liturghie Sfântul Maslu;
Vineri 09.10	07 ³⁰ -09 ³⁰ 17 ⁰⁰ -20 ⁰⁰	Sfânta Liturghie Vecernie, Litie, Acatist, Molitfele Sf. Vasile cel Mare, ale Sf. Ioan Gură de Aur și ale Sf. Ciprian
Sâmbătă 10.10	07 ⁰⁰ -09 ³⁰	Sfânta Liturghie; Parastas pentru cei adormiți
Duminică 11.10	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Duminica a 20-a după Rusalii (a Sfinților Părinți de la Sinodul al VII-lea Ecumenic) - Utrenia, Sfânta Liturghie